ΤΗΛ. ΑΜΕΣΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ

Σταθ. Α' Βοηθειών 44—44
Πυροσβεστ. Ύπηρ. 25—61
Βλάβαι 25—22
Τμήμα Ασφαλείας 28—80
Αμέσου δράσεως 35—59

ΣΕΛΙΣ 3η

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

Τουριστική Αστυνομία 34—52

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
Τουριστ. Περίπτερον 45—40
Α' Αστυνομ. Τμήμα 28—81
Β' Αστυνομικ. Τμήμα 28—82
Γ' Αστυν. Τμήμα 28—83
Δ' Αστυνομ. Τμήμα 20—21

Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου 1964

Δ. Πουρνάρας

ΑΠΟ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ

ΠΑΡΑΜΟΝΗ γιορτής. Απομεσήμερο. Την ώρα που όλοι ή σχεδόν όλοι χαίρονται, και απολαμβάνουν την ζωή. Νοιώθουν πιό έντονα το νέημά της. Κινούνται, τρέχουν, προσπαθούν. Βιάζονται, πασχίζουν. Να μη παραλείψουν καμμία λεπτομέρεια. Να μη στερηθούν το παραμικρό. Ούτε γι' αυτούς να στερήσουν. Να ικανοποιήσουν έπιθυμίες. Να δώσουν χαρά. Να έκπληρώσουν υποχρεώσεις. Να απαλύνουν το πόνο. Όπου υπάρχει. Όχι μόνον εκείνου που προέρχεται από πάθηση σωματική. Αλλά, κυρίως, εκείνου που δημιουργή ή ανέχεια. Η έλλειψη αγαθών, στοιχειωδών πολλές φορές, που άν τις άλλες ήμέρες είναι ανάγκη ζωτική, αυτές εδώ τις σημερινές των μεγάλων γιορτών, είναι δυστύχημα, πληγή αγιάτρευτη που άφινει ανεξίτηλα σημάδια, μεταμορφώνει. Πόνος δυνατός, καϋμός.

Φιλοδοξία ευγενική και σκοπός άντικειμενικός στάθηκε για τον καθένα ή έκπλήρωση της υποχρεώσεως που δημιουργεί άκριβώς ο άνθρώπινος προορισμός. Η άγάπη στον πλησίον. Όπως και ήσσο τη γοιώθει. Και είδαμε τα παραδείγματα έμπρακτα και συγκινητικά. Για το παιγνίδι του όρφανού και του φτωχού παιδιού. Για το ψωμί του πεινασμένου. Για τα παπούτσια του ξυπόλητου. Για τη παρηγοριά του όφανού.

Παντού κίνηση και ζωή. Κυρίως στα μαγαζιά που αύτες τις ήμέρες πάνε νά βγάλουν τα «σπασμένα» των άλλων ήμερών που κύλισαν νεκρές. Νευρικότητα που δημιουργείται από την φιλοδοξία, των, να άποκτήσουν πιό πολλά. Την λαιμαργία, το νόσημα των στερημένων, να χορτάσουν. Και, τούλάχιστον αύτες τις άγιες ήμέρες τίποτα να μη στερηθούν.

Στό ζαχαροπλαστείο το κεντρικό προπαρασκευή και όργασμός για τη δουλειά που σε λίγο άρχίζει. Σε μιά άπόμερη όμως γωνιά, στο μισόφωτο μόνος, άπραγος, δουβλός κάθεται ένας νεαρούλης. Καλονυμένος. Άπό στή τι καλά! Εικοσάχρονος σχεδόν. Δέν έχει έννοιες αύτός. Ούτε για φώνια, ούτε για δώρα γιορτινά. Γιαύτα άλλοι άκόμη φροντίζουν. Όπως και για το γαρτζιλίκι του το γερό. Έχει το βλέμμα, καρφωμένο, μές στη φρεσκοβαμμένη όροφή. Στο χέρι καίει άσβεστο το τσιγάρο. Πλάι, στο τραπεζάκι του ένα ούϊσκυ με πάγο, διπλό. Το «άπεριτίφ των πολιτισμένων». Λές και ή Ελλάς, ή χώρα των θαυμάτων, παράγη... καφέ ή ξενόκουμπα και όχι κραγί!

Κατεβάζει το οινόπνευμα γουλιά— γουλιά και βαρειαναστενάζει το παιδί. Έχει ντέρτι προφανώς. Και κατεβάζει έτσι τα «σεκλέτια, άπό το μεγάλο καϋμό. Τα φαρμάκια.

Κανένα νόημα δέν έχουν γι' αυτόν αύτες οί μέρες του πανηγυριού και της χαράς. Ένώ καλά, καλά δέν ξεκίνησε στο δρόμο της ζωής κουράστηκε και στάθηκε να ξαποστάση. Κι' όπως ο δρόμος που άκολούθησε ήταν στραβός άνάλογος ήταν και ο σταθμός και το μέσον. Γεύτηκε νωρίς τη πρόσκαιρη χαρά της ύλης. Όμως στερήθηκε την ικανοποίηση και την άδολη, τη πραγματική, χωρίς τύψεις, χαρά, που κλείνουν μέσα τους τα ίδανικά της ήθικής.

Τότε ό άνθρωπος ούτε κουράζεται ούτε άποκαρδιώνεται. Ποτέ. Γιατί ή ήθική ικανοποιεί προσδοκίες. Διαπλάσσει χαρακτήρες. Χαλυβδώνει τη θέληση. Συνθέτει μαζί με τη πίστη και το χαρακτήρα το άνθρώπινο πιστεύω. Άμα αύτά τα τρία, κύρια και χαρακτηριστικά γνωρίσματα λείψουν, τότε δέν είναι άνθρωπος. Είναι άπλώς ένα ζώο.

Σέ λίγο έξω στο δρομο θ' άρχίση ή κίνηση ζωηρή. Τρεχάματα. Φωνές. Μέσα σε μιά άτμόσφαιρα γιορτάστικη. Μέ φώτα πολλά. Στολισμένες βιτρίνες. Χριστουγεννιάτικα δένδρα πολύχρωμα μπαλόνια. Παιγνίδια κάθε λογής καί... Άη Βασίληδες πολλοί που πηγαινοέρχονται πλάϊ στο Χριστουγεννιάτικο δένδρο της πλατείας της Κεντρικής. Φωτισμένο με πολλά πολύχρωμα λαμπιόνια. Για να φωτογραφηθούν δίπλα στα τρομαγμένα άλλα χαρούμενα πιτσιρίκια που τους περνάνε γι' άληθινούς. Κι' έχουν κάνει τόσα όνειρα γιά τον έρχομό τους.

Και οί μέρες —οί τελευταίες του χρόνου, θα κυλήσουν γοργά. Όπως γρήγορα περνάει ό,τι μας ευχαριστεί. Μας δίνει χαρά. Ξεγνοιασά. Μας άρέσει.

Θα τον διαδεχθή στη αιώνια ρυθμική και άεικίνητη σκυταλοδρομία ο καινούργιος που έρνεται. Θα τον υποδεχθούμε με φωνές κωδωνοκρουσίες σφυρίγματα και ευχές.

Να είναι χαρούμενος και ευτυχισμένος.

ΣΧΟΛΙΚΗ γιορτή συνηθισμένη και ίσως... κουραστική έπιστεύαμε ότι θα παρακολουθήσουμε τη περασμένη Δευτέρα είς το 'Αρσάκειον, όπου έδίδετο ύπό των μαθητριών του προτύπου Δημοτικού Χριστουγεννιάτικη γιορτή.

Ήταν όμως τόσο φροντισμένη και οί μικρές μαθήτριες άπέδωσαν με τόση χάρη και έπιτυχία τα έπίκαιρα σκέτς, τις άπαγγελίες και τις χορωδιακές έκτελέσεις ώστε μάς έγοήτευσαν κυριολεκτικώς.

Έφύγαμε με τις καλύτερες έντυπώσεις. Μαζί δέ με τις εύχαριστίες μας έκφράσαμε το θαυμασμό μας και τα εϊλικρινή συγχαρητήρια είς τους συντελεστάς της έπιτυχίας και ίδ αιτέρως είς την διευθύντριαν του προτύπου κ. Χαρ. Σπαρτιεύ.

ΔΗΜ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Τοῦ κ. Τ. ΣΟΥΒΑΛΙΩΤΗ

Μοῦ ἔχουν μεταφερθῆ ὑπὸ ἀναριθμήτων προσώπων, ὅλαι αἱ κατηγορίαι τῶν στελεχῶν τοῦ κέντρου, τῶν ὁποίων τὸ κύριον ἀντικείμενον εἶναι ἡ ἀποχώρησίς μου ἐξ αὐτοῦ. Λέγουν: Ἀπεχώρησε ἐκ λόγων προσωπικῶν καὶ ὅτι ἀπέβην ἴσως καὶ ἀθελήτως, ὄργανον τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος». Ἀπαντῶ. Ἀπεχώρησα πρῶτον, λόγω τῆς ἀντιαγροτικότητος τοῦ κόμματος καὶ δεύτερον, λόγω τῆς ἀναμίξεώς του εἰς τὰ κοινοτικά τοῦ χωρίου μου. Ὅσον διὰ τὴν φιλίαν μου μὲ τὸν «Ἐθνικὸν Κήρυκα» αὕτη εἶναι ἔντιμος καὶ ἀνεπηρέαστος. Ἐὰν δὲ μοῦ γίνωνται φιλικαὶ συστάσεις, μοῦ γίνονται μόνον διὰ τὸ καλὸν τοῦ Κέντρου, ὁ δὲ Διευθυντής του κ. Βρῆς, κατ' ἐπανάληψιν μὲ ἔνει ἀποτρέψει ἀπὸ δημοσιεύματα συντριπτικὰ δι' ἀ τοὺς κεντρώους. Κρίνω ὡς ἐπαρκῆ αὐτὰ διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν ἐναντίον μου κατηγοριῶν.

«ΥΠΕΡΜΕΤΡΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ»

Ἀπὸ τὰς ὁμιλίας τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ. «Μᾶς κατηγοροῦν ὅτι προσφέρομεν ὑπέρμετρον ἀγροτικὴν προστασίαν». Εἰς αὐτὰ οἱ ἀγρόται ἀπαντοῦν: Σᾶς κατηγοροῦμεν κ. Παπανδρέου δι' ὑπέρμετρον ἐμπαιγμόν.

Η ΟΔΟΣ ΒΑΛΜΑΝΤΟΥΡΑΣ κ.λ.π. ΥΠΟ ΕΠΙΣΚΕΥΗΝ

Ἡ ὁδὸς Βαλμαντούρας κ.λ.π. ὑφίσταται κατ' αὐτὰς νέαν ἐπισκευήν.

Ἂς εὐχηθῶμεν, ἡ σημερινὴ ἐπισκευὴ νὰ ἐξησφαλίση ὁδικὴν ὁμαλότητα δι' ἕνα χρονικὸν διάστημα, τουλάχιστον ἐξ μηνῶν. Νὰ διαρκέση δηλαδὴ κατὰ τί περισσότερον τῶν τοῦ παρελθόντος.

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Κατὰ τὸ συνελθὸν ἐν Ἀθήναις συνέδριον τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ὁ πρόεδρος αὐτῶν κ. Ρούσσος εἰς τὴν σχετικὴν ὁμιλίαν του δι' οὐ δὲν ἀγροτικὸν σφάλμα ἠδυνήθη νὰ κατηγορήση τοὺς κυβερνῶντας. Τὸν δικαιολογοῦμεν ἀπολύτως. Μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως, ὅτι ἡ ἐν γένει ζωὴ του εἶναι τελείως ἄσχετος μὲ αὐτῆς τῶν ἀγροτῶν. τὴν ὁποίαν ἂν ἁπλῶς καὶ αὐτὸς ἀναγιγνώσκει εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὁσάκις δεβαίως τοῦ τὸ ἐπιτρέπευν καὶ αἱ... ἀγροτικαὶ ἄσχολίαι του.

ΠΟΙΑΙ ΕΙΝΑΙ ΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΙΑΤΡΩΝ;

Εὑρισκόμενοι ὡρισμένοι ἀγρόται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου Φαρρῶν, ἐν ὄψει μιᾶς σπουδαιοτάτης ἀγροτικῆς ἐξορμήσεως, καθαρῶς συνδικαλιστικοῦ περιεχομένου, ἐπιθυμοῦν νὰ πληροφορηθοῦν ὑπευθύνως μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ποῖαι εἶναι αἱ συγκεκριμέναι ὑποχρεώσεις τῶν ἀγροτικῶν ἰατρῶν, τόσον ἐντὸς τῶν ἰατρείων ὅσον καὶ ἐκτὸς τούτων. Εἶναι ἀνεπίτρεπτον οἱ ἁπλοῖ χωρικοί, νὰ ἀγνοοῦν θέματα ὡς αὐτὰ τῆς ἰατροφαρμακευτικῆς των περιθάλψεως. Ὀρθότατα ὁ νέος ἀγροτικὸς σύλλογος τὸ ἔχει προτάξη μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς διαφωτίσεώς του.

ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΒΑΛΙΩΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΟΥΚΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ — ΟΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
Δέχεται Κορνθ.υ 280 καὶ Γούναρη, τηλ. 31-84
ΠΑΤΡΑΙ

VOLVO
DODGE BEDFORD
Αὐτοκίνητα παντὸς τύπου καὶ δι' οἱανδήποτε ἐργασίαν ἀπὸ 1)2 τόννο ἕως 12 τόννους τριαξονικὰ, πωλοῦνται εἰς τὸ κατάστημά μας μετὰ τῶν ἀδειῶν Δημοσίας χρήσεως ἢ ἄνευ αὐτῶν.
ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ **VOLVO**
ΕΙΣ ΔΙΑΡΚΗΝ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΝ
ΦΟΛΕΤΑ
Ρήγα Φεραίου 65 Τηλ. 55—47 ΠΑΤΡΑΙ

Ράδιο - Ζορμπᾶ

Ραδιόφωνα μὲ μεγάλες εὐκολίες πληρωμῆς. WEGA GRUNDIQ καὶ αὐτοκινήτων BLAUPUNKT.

Διαθέτομεν ὅλα τ' ἀνταλλακτικὰ τῶν TRANSISTORS καὶ λυχνίας σὲ τιμὰς χονδρικῆς πωλήσεως.

Πλήρης ἐξυπηρέτησις ἐπισκευῶν καὶ ἐγκαταστάσεων ἐπ' αὐτοκινήτου.

Τὰ πρὸς ἐπισκευὴν ραδιόφωνα παραλαμβάνομεν καὶ παραδίδομεν κατ' οἶκον, διὰ τοῦ αὐτοκινήτου μας.

ΤΗΛ. 54—58 ΠΑ ΤΡΕΩΣ 47

Ράδιο-Ζορμπᾶ

ΕΠΕΡΩΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

Οἱ βουλευταὶ τῆς ΕΡΕ, οἱ προερχόμενοι ἐξ ἐσπεριδοπαραγωγῶν περιοχῶν, κατέλεξαν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν κατωθι ἐπερώτησιν ἀπευθυνομένην πρὸς τοὺς κ.κ. ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ Γεωργίας καὶ Ἐμπορίου.

«Ἐπερωτῶνται οἱ κ.κ. ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ, Γεωργίας καὶ Ἐμπορίου, διότι τὰ ληφθέντα πρὸς προστασίαν τῶν ἐσπεριδοειδῶν κυβερνητικὰ μέτρα, ὑπῆρξαν ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ, τὰ μὲν μὴ ἐξασφαλίζοντα ἀνεκτὴν τιμὴν διά τούς ἀγρότας, τὰ δὲ μὴ συντελέσαντα εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν. Καὶ τοῦτο, παρὰ τὰς προ εκλογικὰς ἐξαγγελίας τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, ἤτις εἶχεν ὑποσχεθῆ τὴν θέσπισιν τιμῆς ἀσφαλείας διὰ τὰ λεμόνια πχ ἐκ 3 τουλάχιστον δραχμῶν κατὰ κιλόν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἄφησεν, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγορῶν, ἀκαθοδήγητους τούς παραγωγούς, δημιουργήσασα πλήρη σύγχυσιν διὰ τῆς ἀλλοπροσάλλου πολιτικῆς της, καθ' ὅσον οἱ κ.κ. ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ τῆς Γεωργίας, καθὼς καὶ οἱ ἐντολῆ τούτων περιοδεύσαντες τὰς παραγωγικὰς περιοχὰς κυβερνητικοὶ βουλευταὶ συνίστων εἰς τούς παραγωγούς νὰ μὴ προβαίνουν εἰς πωλήσεις, ὁ δέ κ. ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, διὰ δημοσίων του δηλώσεων, συνίστα ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν παραγωγῶν νὰ πωλήσουν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἐξαγωγέων προσφερομένας τιμάς θὰ παρεμποδίση τὴν ἐξαγωγήν.

Πέραν πάντων τούτων, οὐδέν οὐσιαστικῶς, μέτρον ἐλήφθη ὑπέρ τῶν παγετοπλήκτων».

Οἱ ἐπερωτῶντες βουλευταὶ Παπαληγούρας Παν. Στεφανόπουλος Κ. Σταμάτης Γ. Γεροκωστόπουλος Α. Κεφαλογιάννης Ε. Παπακωνσταντίνου Κ. Βογιατζῆ Γ. Παπαρτεμίου Ι. Παπαδημητρίου Κ. Τσαντούλας Χ. Καλλίας Κ. Καρατζέγιαννης Δ.

ΤΡΙΦΥΛΛΟΣΠΟΡΟΣ ΠΟΛΥΕΤΗΣ
ΣΥΝΘΕΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΙΤΑΛΙΑΣ
ΤΥΠΟΥ 14 · 14 · 14
ΜΕΓΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΛΟΓΩ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΟΣ — ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ.
Περιέχουν: ΜΑΓΝΗΣΙΟΝ, ΘΕΙΟΝ, ΑΣΒΕΣΤΙΟΝ, ΣΙΔΗΡΟΝ, ΧΑΛΚΟΝ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΝ κλπ. Ἰνωστοιχεῖα. Εἶναι κατάλληλα δι' ὅλα τὰ κηπευτικὰ ΑΜΠΕΛΙΑ, ΣΤΑΦΙΔΕΣ. ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΑ, ΛΕΜΟΝΟΠΟΡΤΟΚΑΛΙΕΣ, ΟΠΩΡΟΦΟΡΑ ΔΕΝΔΡΑ κλπ.
ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΙΚΟΛΑΣ
ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 5. ΤΗΛ. 58—94

ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ
ΣΙΔΗΡΩΤΗΡΙΑ
ΒΑΦΕΙΑ
Ἀφαράμιλλον
ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ
ΤΗΛΕΦ. 38 — 90

Ἐπὶ τῇ βάσει ἱστορικῶν ντοκουμέντων καὶ κειμένων

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΑΥΤΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ἡ μετοικία τοῦ Ἀποστόλου εἰς τὸ Βυζάντιον. Τὰ ἐγκαίνια Λουκᾶ, Ἀνδρέου καὶ Τιμοθέου Θεολόγου, Ἰωάννου Χρυσου εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων αὐτοῦ καὶ ἡ μετοικία τῶν ἀπο καὶ ἡ μετοικία τῶν ἀποστόλων —Μαρτυρίαι Φιλοστράτου, Θεοδώρου Ἀναγνώστου, Γρηγορίου καὶ Νεστορίου. Τί λέγει Συμεών ὁ Μεταφραστής.

ΤΟΥ κ. ΧΡ. Μ. ΕΝΙΣΛΕΙΔΟΥ π. Θ.

Γον

Ἔρχομαι εἰς τὸ Βυζάντιον, τὴν πόλιν τῆς Προποντίδος, ὁ που ὁ μέγας τῆς Ἱστορίας καὶ ἁγιος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ Χλωροῦ, μετὰ τὸ διπλοῦν δραμα «ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ» καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν παρὰ τὴν Μουλδίαν ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως ποταμοῦ γέφυραν νίκην (28 Ὀκτωβρίου 312 μ. Χ.), μετέφερε τὴν πρωτεύουσαν μέ τὴν ὀνομασίαν Νέα Ρώμη καὶ ἔπειτα Κωνσταντίνου πόλιν. Ὁ σύγχρονος μέ τὰ γεγονότα αὐτὰ ἱστορικὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ἐπίσκοπος τῆς ἐν Παλαιστίνη Καισαρείας (τὸ 265—340 μ. Χ.) «εἰς τὸν βίον τοῦ Κωνσταντίνου» (βιβλ. Δ΄ κεφ. 58—60 καὶ Γ΄ 2) λέγει, ὅτι ἀπὸ τὰ πολλὰ μεγαλο πρεπῆ κτίρια, μέ τὰ ὁποῖα ἐκόσμησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν νέαν πρωτεύουσαν, ἦτο καὶ ὁ ναός τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Τοῦτον ὀνομάζει ὁ Εὐσέβιος «ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ», ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὁ Κωνσταντῖνος νὰ συγκεντρώση τὰ εἰς τὸ Κράτος του ὑπάρχοντα ἅγια λείψανα αὐτῶν καὶ νὰ κατασταση αὐτὸν κοινὸν τάφον (μαυσωλεῖον) «βασιλέων καὶ ἀρχιερέων». (ΕΠΜ. τόμ. 20, σελ. 1056 καὶ 1209).

Πρώτη ἐκεῖ ἐτάφη ἡ ἁγία Ἑλένη καὶ ἔπειτα ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς της. Καὶ κα θεξῆς οἱ βασιλεῖς τοῦ Βυζαντίου. Ἐκεῖ δὲ μετεφέρθησαν καὶ κατετέθησαν κατόπιν καὶ τὰ ἱερὰ λείψανα ἐνίων Ἀποστόλων, ὅπως θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ὑπάρχει ἀκόμη ἡ πληροφορία, ὀφειλομένη εἰς τὸν ἱστορικὸν Σωκράτην Σχολαστικὸν (380—440 μ. Χ.) ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως Μακεδόνιος ὁ Πνευματομάχος κατὰ τὴν πρώτην πατριαρχίαν του (342) ἠθέλησε νὰ μεταφέρη ἐκειθεν τὰ ὁστᾶ τῶν Ἰσαποστόλων Κων)τίνου καὶ Ἑλένης πρὸς ἀσφάλειαν εἰς ἕτερον νά όν, ἀλλ' ἠμποδίσθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ (Ἐκκλησ. Ἱστορία, βιβλ. Α΄ κεφ. 16 καὶ Β΄ 38 ἐν ΕΠΜ τόμ. 67 σελ. 116 καὶ 180, καὶ 323. Παράβαλε καὶ μαρτυρίαν Νικηφόρου Καλλίστου (14ος αἰών) ἐν ΕΠΜ τόμ 146, σελ. 489 καὶ τοῦ Γ. Κωδινοῦ «περὶ τῶν τάφων τῶν βασιλέων τῶν ὄντων ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων» ἐν ΕΠΜ τόμ 157, σελ. 725.

Διάδοχος εἰς τὸν θρόνον Κων)πόλεως γίνεται ὁ «μεγαλόψυχος» υἱὸς του Κωνστάντιος (337—361) ὀρθόδοξος κατ ἀρχάς, ἀλλ' ἔπειτα «ἑξακιονιστής, δ ἐστι Ἀρειανὸς κατὰ Ἰωάν. Μαλαλᾶν (7ος αἰών, ΕΠΜ τόμ. 97 σελ. 485). Οὗτος ἰδίαν φροντίδα κατέβαλε διὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Καὶ ἐμερίμνησε τόσον, ὥστε εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν αὐτοῦ νὰ τοποθετηθοῦν λείψανα τῶν Ἀποστόλων, σύμφωνα μέ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς του καὶ μέ τὰ δεδομένα τῆς Χριστιανικῆς Λατρείας. τὰ ἐξ ἀρχῆς κρατοῦντα, οἱ χριστιανικοὶ ναοὶ νὰ θεμελιώνωνται ἐπὶ τῶν τάφων τῶν μαρτύρων τῆς Πίστεως καὶ νὰ ἐγκαινιάζωνται μέ τὰ ἅγια λείψανα των. «Μακαρία ἡ γῆ πιανθεῖσα τοῖς αἵμασι τῶν μαρτύρων, καὶ ἅγιαι αἱ σκηναί αἱ οεξαμεναι τὰ σώματα αὐτῶν» φάλλει μέχρι σήμερον ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκαινίων ναῶν (Μέγα Εὐχολόγιον). Ἔτσι ὁρίζει ὁ 83ος κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένη Συνόδου (419 ἔτος) καὶ ὁ 7ος τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς (8ος αἰών).

Καὶ ἀνεῦρεν ὁ βασιλεύς καὶ μετὰ πολλῆς πομπῆς μετέφερε τότε τὰ λείψανα τῶν τριῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ κατέθεσεν αὐτὰ εἰς τὸν κοινὸν τῶν 12 ναόν. Ταῦτα ἦσαν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (Κολοσ. 4 14 καὶ Φιλιπ. 1.24), ὁσίως τε λειωθέντος εἰς τὰς Θήβας τῆς Ἀχαΐας (Ἑλλάδος Βοιωτίας τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου (Ἰωάννου 1,40), μαρτυρήσαντος ἐν Πάτρας τῆς Ἀχαΐας (Ἑλλάδος), καὶ τοῦ συνεργοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου Τιμοθέου (Πράξ. 16,1) ὁ μοίως μαρτυρήσαντος ἐν Ἐφέσω Ἰωνίας. (Μηναῖα μηνῶν Ἰανουαρίου 22, Ὀκτωβρίου 18 καὶ Νοεμβρίου 30) Εἰς τὰ ἐγκαίνια ταῦτα προεξῆρχεν ὁ ἐξσκιονίτης ἐπίσκοπος Κων)πόλεως Εὐσέβιος ὁ ἀπὸ Νικομηδείας, τὸ ἔτος 357.

Κείμενα τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦν δι' αὐτὰ, ἀναγόμενα εἰς τὰ χρόνια ἐκεῖνα, εἶναι τὰ ἑξῆς κατὰ συγγραφεῖς καὶ χρονολογικὴν προτεραιότητα.

α) Ὁ ἱστορικὸς — ἑξακιονίτης — Φιλοστόργιος, πού εἶναι σύγχρονος μέ τὰ γεγονότα αὐτά. Ἥκμασε τὸν τέταρτον αἰῶνα καὶ ἔγραψε Ἐκκλ. Ἱστορίαν εἰς βιβλία 12, διασωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Φωτίου, πατριάρχου Κων)πόλεως κατὰ τὸν ἕνατον αἰῶνα. Ἰδού τί λέγει ἐξ ὀνόματός του ὁ Φώτιος: (βιβλ. Γ΄ κεφ. 2).

«Ὅτι Κωνστάντιον δι' ἐπαίνων ἄγει (ὁ Φιλοστόργιος) καὶ τὴν ἐκκλησίαν φησὶν αὐτὸν δομήσασθαι τὴν ἐν Κωνσταντίνου πόλει, καὶ οὖσαν καὶ καλουμένην μεγάλην. Καὶ δὴ Ἀνδρέαν τὸν ἀπόστολον ἐκ τῆς Ἀχαΐας μετακομίσαι ἐπὶ τὸν ναόν, ὃν οὗτος ἐξωκοδομήσατο, τὸ κοινὸν τῶν Ἀποστόλων ἐπιφερόμενον ὄνομα. Οὗ πλησίον καὶ τὸν πατρῶον τάφον ἱδρύσασθαι. Καὶ δὴ καὶ Λουκᾶν τὸν εὐαγγελιστὴν ἐκ τῆς αὐτῆς Ἀχαΐας εἰς τὸ αὐτὸ μετενεγκεῖν τέμενος. Ἀλλὰ καὶ Τιμόθεον τὸν ἀπόστολον ὡσαύτως ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας εἰς τὸν αὐτὸν ἀνακομίσαι περιώνυμον καὶ σεβάσμιον οἶκον» (ΕΠΜ. τόμ. 65 σελ. 480).

β) — Ὁ ἱστορικὸς ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ἀναγνώστης τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας (Κων)πόλεως). Ἥκμασε κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα καὶ ἔγραψεν Ἐκκλησ. Ἱστορίαν διασωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ 14ου αἰῶνος Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου. Οὗτος λέγει τὰ ἑξῆς: (Ἐκκλησ. Ἱστορία βιβλ. Β΄ κεφ. 60).

«Ἐβασίλευσε Κωνσταντῖνος ὁ μέγας καὶ φιλόχριστος βασιλεύς ἔτη τριάκοντα καὶ ἕν, μῆνας δέκα. Ἐβασίλευσε Κωνστάντιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη εἴκοσι τέσσαρα, ἡμέρας 5 Καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἰσῆλθον ἐν Κωνσταντίνου πόλει τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἀποστόλων Τιμοθέου μέν πρὸ ὀκτὼ Καλανδῶν Ἰουλίων, Ἀνδρέας δέ καὶ Λουκᾶ πρὸ πέντε Νόνων Μαρτίων. Καὶ κατετέθη σαν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐγκαινισθέντι μεγάλω ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων». (ΕΠΜ τόμ 86 σελ. 216).

γ) — Ὁ ἅγιος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Ναζιανζηνὸς ὁ Θεολόγος ἀρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως κατὰ τὰ ἔτη 398 — 407, πρὶν πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας. Καὶ οὗτος φαίνεται ἀπὸ ἕνα λόγον του πρὸς τούς ἐγκαταλείψαντας τὴν ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὰς ἱπποδρομίας αὐτομολήσαντας» ὅτι ἐγνώριζεν τὴν ὕπαρξιν τῶν ἱερῶν λειψάνων εἰς τὸν ναόν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Κων)πόλεως Λέγει ἐκεῖ:

«... Ταῦτα ἀνεκτά, ταῦτα φορητά;... Τί δέ ἐροῦμεν; "Η τί ἀπολογησόμεθα (ἐὰν κάποιος ξένος ἔλθη καὶ μᾶς κατηγορήση λέγων): Ταῦτα ἡ ΠΟΛΙΣ τῶν Ἀποστόλων; Ταῦτα ἡ ΤΟΙΟΥΤΟΥΣ ΥΠΟΦΗΤΑΣ (διδασκάλους) λαβοῦσα; Ταῦτα ὁ δῆμος ὁ φιλόχριστος, τὸ θέατρον τὸ ἄπλαστον, τὸ πνευματικὸν;.. Ταυτα ἀνεκτά; ταυτα φορητα; Οὐ γαρ παυσομαι ταῦτα συνεχῶς λέγων... Πρὸ τριῶν ἡμερων ἑπομβρια καὶ ὑετὸς κατερρηγνυτο παντα παρασυρων... Λιτανεῖαι καὶ ἱκετηριαι καὶ πασα ἡμῶν ἡ πολις, ὥσπερ χειμαρρος, ἐπὶ τούς ΤΟΙΟΥΣ των Ἀποστόλων ἔτρεχε καὶ συνηγορους ἐλάμβανε τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν μακαριστὸν Ἀνδρέαν, τὴν ξυνωρίδα τῶν ἀποστόλων Παύλον καὶ Τιμόθεον...» (ΕΠΜ τόμ. 56 σελ. 263).

Ὅπου ἡ Κων)πολις λέγεται «πόλις τῶν Ἀποστόλων», ἡ ὁποία ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεόν, τόσον σπουδαίους διδασκάλους καὶ ἔχει τούς τοπους — τάφους — τῶν Ἀποστόλων. Εἰς ἕνα του δέ ἄλλον λόγον ὁ ἅγιος Χρυσόστομος — θεωρούμενον νόθον — εἰς τὸ «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου (Α΄,1) λέγει (κεφ. γ):

«Ἀλλὰ ταῦτα μέν εἰς τοσοῦτον. Δεῖ γάρ τῇ ἀποστολικῇ χορείᾳ παραχωρῆσαι τὴν ἁγίαν Τριάδα